

► Informatie over
de rol van
contactpersoon en/of
vertegenwoordiger

In deze brochure vindt u informatie over (wettelijke) vertegenwoordiging en de rol van de contactpersoon. Want: Wat is nu eigenlijk het verschil? Wie mag deze rol vervullen? En: Wat wordt er dan van u verwacht?

Contactpersoon of vertegenwoordiger?

Een **contactpersoon** is degene via wie Vivium Zorggroep het contact met familie onderhoudt.

De **vertegenwoordiger** is degene die namens de cliënt medische- en zorgbeslissingen kan nemen, als de cliënt dit zelf niet meer kan.

De rollen kunnen door dezelfde persoon worden vervuld, maar ook door verschillende personen.

Wilsonbekwaamheid en vertegenwoordiging

De behandelend arts kan bij de opname of start van de zorg bepalen of de cliënt wilsbekwaam is. Bij het bepalen van wilsbekwaamheid gaat het om de vraag of de cliënt de gevolgen van de eigen handelingen, situatie of beslissingen nog kan begrijpen. Een (gedeeltelijke) wilsonbekwame cliënt moet altijd een vertegenwoordiger te hebben.

Contactpersoon

Aan iedereen die bij ons in zorg komt wordt gevraagd een contactpersoon aan te wijzen. Een cliënt die wilsbekwaam is kan zelf aangeven wie de rol van contactpersoon gaat vervullen. Een cliënt die niet meer wilsbekwaam is kan dat niet, de familie wijst dan in overleg iemand aan.

De contactpersoon fungeert voor de medewerkers als aanspreekpunt voor de familie en andere naasten. De contactpersoon wordt gebeld als er wat aan de hand is met de cliënt, geeft het bericht door aan andere familieleden en zorgt ervoor dat de familie zo nodig in actie komt. De contactpersoon zorgt ook voor praktische zaken zoals bijvoorbeeld dat er (gewassen) kleding aanwezig is, dat andere persoonlijke spullen zoals toiletartikelen aanwezig zijn en begeleidt de cliënt bijvoorbeeld naar het ziekenhuis als dat nodig is.

Er kan een tweede contactpersoon worden aangewezen, maar deze zal alleen benaderd en geïnformeerd worden als de eerste contactpersoon niet bereikbaar is.

Advies: Wijs een vertegenwoordiger aan

Het wordt de cliënt aangeraden om bij het starten van de zorg een toestemmingsformulier in te vullen om vast te leggen wie de cliënt mag vertegenwoordigen wanneer de cliënt zelf niet meer in staat is om zijn eigen belangen te behartigen. Het is vooral belangrijk bij cliënten met (beginnende) dementie, dat zij dit doen als zij daar nog toe in staat zijn. Als er niet of niet tijdig een formulier is ingevuld en de cliënt komt in een situatie dat deze niet meer in staat is om de eigen belangen te behartigen, dan is in de wet vastgelegd wie mag optreden als vertegenwoordiger (zie hieronder).

Vertegenwoordiging bij wilsonbekwame cliënten

Cliënten die niet meer (geheel) wilsbekwaam zijn en op een dementie afdeling verblijven moeten altijd een vertegenwoordiger hebben, omdat zij niet of niet meer voldoende in staat zijn om hun eigen belangen te behartigen.

Als de cliënt niet in staat is om een vertegenwoordiger aan te wijzen, dan staat in de wet WGBO (Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst) vastgelegd in welke volgorde mensen mogen optreden als vertegenwoordiger van de cliënt, te weten:

1. Curator, mentor en/of bewindvoerder. Deze is benoemd door de kantonrechter.
2. Schriftelijk gemachtigde. Deze is benoemd door de cliënt zelf in een schriftelijke verklaring op het moment dat de cliënt wilsbekwaam was.
3. Echtgenoot, geregistreerde partner of levensgezel, tenzij deze persoon dat niet wenst.
4. Ouder, kind, broer of zus, grootouder, kleinkind, tenzij deze persoon dat niet wenst. Binnen deze groep geeft de wet geen rangorde aan, de familie moet hierin zelf een keuze maken.

Wat als het niet lukt om een vertegenwoordiger te vinden?

Soms komen de kinderen, broers en zussen er niet uit wie de vertegenwoordiger wordt. Dan zal, indien mogelijk, de behandelend arts beoordelen wie het meest geschikt is om de belangen van de cliënt als vertegenwoordiger te behartigen.

Mocht niemand van de familie willen optreden als vertegenwoordiger, er is geen geschikte vertegenwoordiger of er is onenigheid binnen de familie over wie vertegenwoordiger moet zijn, dan wordt de rechter gevraagd om een vertegenwoordiger aan te laten stellen (mentor of curator). In de tussentijd dient de behandelend arts als goed hulpverlener te handelen in het belang van de cliënt.

Ook wanneer een andere naaste of vriend/vriendin de vertegenwoordiging op zich wil nemen moet deze door de rechter officieel benoemd worden als mentor/curator.

Mocht er geen geschikte vertegenwoordiger binnen het netwerk van de cliënt zijn, dan kan er gekozen worden voor het benoemen van een mentor van een professionele organisatie (extern). Meer informatie hierover vindt u op: www.rechtspraak.nl/onderwerpen/mentorschap

Wat doet de vertegenwoordiger?

De wet geeft aan dat de vertegenwoordiger zich moet opstellen als een goed vertegenwoordiger en de cliënt zoveel mogelijk moet betrekken bij de vervulling van zijn taak. De definitie van een goed vertegenwoordiger is niet in de wet omschreven.

In de praktijk is er brede steun voor het volgende:

- Laat de cliënt zoveel mogelijk zelf kiezen, afhankelijk van wat ze kunnen.
- Help de cliënt bij het nemen van slimme keuzes.
- Luister naar wat de cliënt beslist.
- Probeer de cliënt zoveel mogelijk te betrekken bij de beslissingen.
- Beslis namens de cliënt op een manier die past bij wat ze willen.
- Vertel de cliënt over de beslissingen die zijn genomen.

En wat mag de vertegenwoordiger verwachten?

De hulpverlener kan op grond van het 'goed hulpverlenerschap' het besluit van de vertegenwoordiger negeren als deze zich niet gedraagt als goed vertegenwoordiger. Met andere woorden; het belang van de cliënt is belangrijker dan het recht van de vertegenwoordiger. Uiteraard wordt hierover eerst overlegd met de vertegenwoordiger en wordt het besluit zorgvuldig genomen.

De wettelijk vertegenwoordiger heeft recht op alle informatie die nodig is voor een goede vertegenwoordiging. De vertegenwoordiger krijgt alleen de informatie die nodig is om beslissingen te nemen. Deze informatie zal mondeling worden gegeven. Als de vertegenwoordiger dat wil kan hij een deel van het dossier van de cliënt inzien via het clientportaal.

Het clientplan wordt twee keer per jaar, en als het nodig is vaker, besproken met de vertegenwoordiger. We bespreken het altijd met de vertegenwoordiger voordat we iets aan de medische behandeling veranderen. Afspraken worden vastgelegd in het zorgdossier.

–

Als de behandelend arts denkt dat de vertegenwoordiger niet doet wat het beste is voor de cliënt, kan de arts in zeldzame gevallen zelf beslissingen nemen, door te handelen als ‘goed hulpverlener’.

Bel naar (035) 6 924 924
Of kijk op www.vivium.nl

Vivium Zorggroep
Postbus 406
1270 AK Huizen

